

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
Hír.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 .

A buza világtrösztje.

Szeretnénk tudni, hogy a magyar agráriusok, akik egyébként a legmelegebb rokonszenyünk mellett harcoltak a kartelek ellen, hogyan fogadják a római buza konferenciának azt a határozatát, mely a buzatermelő európai és amerikai államok kormányainak egyetemes elhatározására akarja bizni a buza árának megállapítását. Nem tagadjuk, hogy a koncepció monumentalitása megkapó, össze kell állni a magyar kiscgazdák és a kanadai buzatermelő nagytőkével s mind a kettőjüknek az orosz buza árba bocsátó szervezettel — szinte kedvünk lenne azt mondani: világ buzatermelői egyesüljétek — meg kell alapítani a buzatermelő országok között a buza világtrösztjét s erre a trösztre kell rábízni a buza árának megállapítását az egész világ számára.

Ha a nagyvonalúság elég lenne ennek a problémának megoldására, akkor ebben a javaslatban van annyi nagyvonalúság, hogy a problémát már megoldottnak lehetne tekinteni. A buza világtrösztje majd megszabja az árakat s ezen az áron hozhatja majd a piacra — a világárcikkét a világpiacra — kanadai farmer s a magyar kiscgazda, nemde, az ötlet monumentalitásban nem áll a probléma monumentalisa mögött?

Maga a terv az olvasás első pillanatában végig gondolhatatlan s ma még csak a legalapvetőbb hatását lehet emberi képzelőerővel végigkísérni. Nem tudhatja senki, hogy megvalósítható-e? Az azonban bizonyos, hogy emellett a terv mellett jelentéktelen pepecselésnek, műkedvelő barkácsolásnak tűnik fel minden próbálkozás, mely eddig a buza problémájának megoldását tűzte ki célul. Ez a terv most arra vállalkozik, hogy a közgazdasági élet ármegszabó tényezőinek hatását kikapcsolja, vagy legalább is az eddig kizárólagosan ható tényezőket pusztán egy intern kalkuláció faktoráivá jelentéktelensé. A buza árát hatalmi szó fogja megszabni, mint ahogy hatalmi szó (politikai, vagy gazdasági hatalom, az most egyre megy), nem pedig a kereslet és kínálat törvénye, nem a benne lévő munkaenergia pénzbeli egyenértékének alsó limitje, szabja meg a gyufa, a vas, a cement árá.

Emellett a terv mellett a kérdések egészen gyakorlati jelentőségűekké válnak. Hogyan lehet biztosítani azt, hogy a kanadai buzaárdekeltség betartsa a megálapodást akkor is, ha a gazdasági körülmények változása azt reá nézve hátrányossá teszi? Az amerikai buzatermelés nem mondhat le az európai piacról s az amerikai buza versenyképességét a tengeri szállítás költsége nem rontja le. Milyen világpiaci ár nivellálhatja a világpiactól való különböző távolságokat, milyen árban egyezhetnek meg a kanadai és a magyar buzatermelők, rá lehet-e bízni ennek a kérdésnek eldöntését olyan szervezetre, melyben a többség határozata a ki-sebbségre is döntő s ki lehet-e szolgáltatni a magyar agrárérdekeket, melyek nemcsak in ultima analisi nemzeti érdekek, tehát a magyar nemzeti vagyont egy trösztvezetés elhatározására, amikor egyetlen esztendő eredményének értékesítésében elkövetett tévedés gazdasági katasztrófa táaszíthatja a válság súlyát tovább viselni nem tudó magyar agráriusadalmat? A piacoktól való távolság kü-

lönbségéhez a termelési költség különbsége is járul s mindehhez a minőség különbsége is. Komoly tényezők meggyőződése szerint a magyar buza válságának egyik oka a minőségben való hanyatlás, illetve elmaradás a minőség javításában. Ha most már különböző országokban s különböző buza-fajokra különböző árakat szabnak meg s a távolság és termelési költség, valamint a minőség diszparitását az árkülönbségekben juttatják kifejezésre, akkor minek világtröszt, amikor egyes termelési területeken belül is meg tudják állapítani hatalmi szóval a buza-árát? Ha pedig egységes buzaár lenne az egész világon, akkor a kisebb termelési költséggel jobb minőségű és sokkal nagyobb mennyiségű buza előállítású amerikai nagytőkével hogyan ve-

szi fel a versenyt az elcsigázott, elcsigényedtet magyar kiscgazda?

Lehet, hogy az egész terv védekezés — az orosz dumping ellen s a szovjetnek a buzaárterelbe való felvétele talán éppen a tervezettel vállalt legfőbb, esetleg kizárólagos feladat. Ha azonban a dumping-buzától komolyan kell tartani, akkor kevésbé valószínű az, hogy az együttműködés lehetősége a szovjet tervének feladására készteit. Ha pedig Oroszország nélkül csinálják meg a világ buza konferenciát, akkor fogja-e nyújtani azt a védelmet, amit a tervezet római tpsolói várnak tőle?

Magyarországnak minden oka megvan arra, hogy a legnagyobb figyelemmel kövesse a buza világtrösztjének eseményeit.

Jövőben az egyházi adókat a városi adóhivatal hajtja be, ha azok nem haladják meg az állami egyenes adók tíz százalékát.

Községi bizottságot kellett megalakítani egy 14 év előtti katonai rekvirálás kártérítésének likvidálására.

Baja város törvényhatósági kiscgyűlésének legutóbbi ülésén Horváth István városi aljegyző bejelentette a Tóth Kálmán centenárius ünnepély költségeinek elszámolását. Az emlékkönyv kiadásán kívül nyomtatvány, csokor, koszorú, zászlókészítési, világi tászi és bankett költségek merültek fel. Az egész 143575 pengőbe került. A kiadások fedezésére költségvetésileg 1000 pengő volt előirányozva. A fedezetlen rész fedezésére nem kérnek póthitelt, hanem más címen számolják el, ahol megtakarításokat ért el a város. Bejelentették még azt is, hogy azoknak a középiskolai tanulóknak, akik beszédet mondtak, vagy szavaltak a Tóth Kálmán centenárius ünnepélyén, — a város összesen 100 P. erejéig kisebb emléktárgyokat vásárol. A Kath. Legényegylet részére „Az Őrdög párnája” című énekes népszínmű előadásánál felmerült kiadásai pótlására pedig 50 pengőt kér az előadó megszavazni. Dr. Gonczlik Kálmán apátlébános párhuzamot vont a szereplők között és azt kívánta, hogy a 100 pengőt kapja a Kath. Legényegylet és 50 pengővel jutalmazák meg a szereplő tanulókat. Dr. Vojnics Ferenc polgármester az előadói javaslat változatlan elfogadását kérte, de jelezte, hogy annak nincs semmi akadály, hogy a Legényegylet részére juttatandó összeget felemeljék. Dr. Gonczlik Kálmán apát újabb felszólalása után dr. Valentin Emil javasolta, hogy a Legényegyletnek is szavazzanak 100 pengőt, amit a kiscgyűlés el is fogadott.

A katonaság gyakorló tere.

A bajai katonai állomásparancsnokság kérelmére a város a jános-halmait ut mellett 60 kat. hold földet jelölt ki gyakorlóter céljaira abból a földből, amelyen 5-6 évvel ezelőtt John Winn angol altábornagy ujezeländi lent akart termelni. A városi kiscgyűlés akkor 1000 □-ölenként 30 pengő évi bért állapított meg. Az állomásparancsnokság most azt kérte a városól egy beadványban, hogy tekintettel arra, hogy a földárak és az árendabérek nagyot estek, mérsékelje a földbérket. Az előadó dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok előadta, hogy a város pénz-

ügyi és gazdasági bizottsága keddi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel s annak az volt a véleménye, hogy mérsékeljék a béreket annyira, hogy jövőben 1600 □-ölet fizessen a katonai kincstár 30 pengőt, ami 60 százalékos mérséklésnek felel meg. Dr. Valentin Emil keveslette ezt a bért, viszont soknak találta a 10 éves bérleti szerződést, mert ez idő alatt nagy változások állhatnak be a földárakban és árendabérekben.

Bessenyői Miklós: Annak a földnek egy jó része rossz és terméketlen volt, az ma is és tíz év múlva is az lesz.

A kiscgyűlés az előadói javaslatot elfogadta.

Az egyházi adókat jövőben a város hajtja be.

Dr. Binder Péter városi adóügyi tanácsnok referálta a r. kat. egyházi tanács kérelmét, amelyben azt kéri, hogy a róm. kath. egyházi adókat a város hajtja be. A törvény úgy szól, hogy az egyházi adókat csak az esetben hajtathatják be a hatósági közegek utján, ha az egyházi adókövetés nem haladja túl az állami egyenes adók tíz százalékát. A r. kath. egyházi tanács a bajai pénzügyigazgatóságtól kérte, hogy a közadók közé vonják be az egyházi adót is, amit a pénzügyigazgatóság meg is engedett. Az egyházi tanács azt is kérte, hogy kiküldtötte a városi adóhivatalban dolgozhasson, hogy a kivételek pontosak legyenek és ne haladják meg az állami egyenesadók 10 százalékát. Az illetőt természetesen az egyház fizeti és nem a város. A kiscgyűlés bizonyos kikötésekkel ezt meg is engedte.

Babics József: Jövőben tehát a városi adóhivatal hajtja be az egyházi adót, amely persze nem lehet nagyobb, mint az állami egyenes adók tíz százaléka.

Járadóijfizetési kedvezmény.

A Sárkány-utcában a város 1926-ban építtette meg a járdát s ugyanakkor kivette a járadóit is. A Sárkány utcaiak megfellebbezték a kivétést három forumon át, de mindegyik jóváhagyta. Most azt kéri az utca-lakói, hogy a díjakat három év alatt

fizethessék meg. A kiscgyűlés meg is adta ezt a kedvezményt Horváth Béla műszaki tanácsos javaslatára avval a kikötéssel, ha valaki elmulasztja az esedékes részletet, akkor annál az egész hátralék egyszerre lesz esedékes.

Egy régi rekvirálás elintézése.

Ollé Mihály nyug. községi jegyzőtől, aki valamikor Baján lakott, most pedig pécsi lakos, — 1917-ben elrekviráltak a bajai határban lévő bérletéről 300 kocsi szénát a katonaság részére. Ollé Mihály többszöri sikertelen kísérlet után most a honvédelmi miniszterhez fordult panaszával, aki meg is állapította kártérítési igényét. A hadiszolgáltatási igény elbírálására esetenként megalakítandó a községi bizottság, amelynek megalakítását most is elrendelte a honvédelmi miniszter. Dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok javaslatára a bizottságba az ö. előktele alatt beavaszották Auer Emil, Rafikant Károly és gyulai Gaál Ferenc bizottsági tagokat.

Elutasított tisztviselőkérelem.

Pápay Géza, a város által átvett szentistváni községi aljegyző azt kérte, hogy a város egy összegben egyszer és mindenkorra vátssa meg a földjárandóságát. Pápay Géza 17 kis hold föld járandóságát élvezi, amiből 11 és fél hold föld szántóterület és öt és fél hold föld legelő. Pápay lemondana a földjárandóságairól 3000 pengőért, ha a város azt megváltaná. Dr. Reiser Antal tanácsnok a kérelem elutasítását javasolta, mert nincs rá fedezet. Így is határoztak.

Akcióba lépett a benzinkartel.

A Magyar-Beiga Ásványolaj R. T. és még három bajai benzinkut engedélyes cég azt kérte, hogy a város további benzinkutakra területhasználati engedélyek kiadását szüntesse meg. A kérelmet Horváth Béla műszaki tanácsos referálta s annak elutasítását kérte, mert a kérelmezők kartelben vannak s ha kérelmüket teljesítenék, úgy avval a kartel céljait szolgálnák. A kiscgyűlés így is határozott.

Egy városi számtiszt mellékfoglalkozása.

A városi kiscgyűlés megengedte Scultéty János városi számtiszt, kataszteri nyilvántartónak, hogy mellékfoglalkozásként a Pestmegyei Ármentesítő Társulat ármentesítési járulékaik kivételét intezze a hivatalos órán túl. A kiscgyűlés ezen állásfoglalása az ártéri birtokosok érdekében is történt. Ha azonban ezen mellékfoglalkozása a hivatalos teendőik rovására megy, úgy azonnal megvonják tőle a megbízást.

A szentistváni legelő társulat.

A szentistváni állattartó gazdák azt kérték a földmívelésügyi minisztertől, hogy legelőtársulatuk megalakulását, valamint alapszabályait hagyja jóvá. A miniszteri jóváhagyás azonban késsik. Azért most azt kérték a gazdák, hogy a miniszteri jóváhagyás megérkezéséig a régi legelődíjakat fizethessék és pedig tehén és borjú után 8, ló és csikó után 6 és sertés darabja után 3 pengőt. A pásztor, csikós és kanász fizetését az érdekeit gazdák adják. Dr. Valentin Emil szerint az volna a célravezető, ha a miniszteri jóváhagyás mielőbb leérkeznék.

Újabb benzinkut engedély.

A kartelen kívül álló Nyirbogdányi Petróleumgyár R. T. budapesti cég a Szent István téri benzinkut ügyében kiadott határozat módosítását kérte. A kiscgyűlés ugyanis a Szent István-tér

Fischer alapítványi ház oldalára adott neki benzinkut engedélyt. A rendőrség azonban piaci s forgalmi okokból kifogást emelt ez ellen. Horváth Béla műszaki tanácsos szerint azonban erőltetett volna a tér másik oldalára anynyi benzinkutat összezsúfolni. De mert ez a benzinkut tulajdonképpen a Mavart céljait szolgálja, azért azt propo-

nálta, hogy a Mavart városi bérház-előtti végállomásán engedjék meg ennek a benzinkutnak a felállítását, ahová már régebben is kérte a Nyirboghányi de akkor elutasították. Ilyen értelemben újabb árverést is tartanak erre a benzinkut engedélyre, amelyért a Nyirboghányi évi 350 pengőt ajánlott fel, úgy hogy ez is lesz a kikiáltási ár.

Hét külföldi ellen indult eljárás márciusban.

A városi közigazgatási bizottság ülésén Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos bemutatta a bizottságnak Teller Gyula kerületi rendőrfőkapitány jelentését, amelyből a következő érdekesebb részt közöljük:

A rendőrség 97 esetben 105 egyén ellen indított kihágási eljárást, amiből 84 ügy büntetőparancssal, 9 ügy büntető ítélettel nyert jogerős befejezést. Elzárás büntetést 3 férfi ellen szabott ki a rendőrség. Bajára érkezését 53 külföldi jelentette, a távozását pedig 60. Tartózkodási engedélyt kapott az I. foku iparhatóságtól 2, a felsőfoku

iparhatóságtól is 2. A külföldiekre vonatkozó szabályok áthágása miatt 7 külföldi ellen indult meg eljárás, amelyek még ítéletre nem kerültek. Márciusban 1 külföldi ellen adott ki a rendőrség körözést. A rendőrség kiadott 61 erkölcsi bizonyítványt és pedig magánkérelemre 47-et, hatósági megkeresésre 14-et. Egyéb igazolvány volt 23 Cselédügyben 20 panasz volt. A kapitányság összesen 7 cselédkönyvet állított ki. Márciusban 1 tüzeset volt. Bajára márciusban 2 tolonc érkezett, átfutó tolonc volt 3, Bajáról pedig 2 egyént toloncoltak el.

Franciaország elnökjelöltjeinek névsora.

Az elnökválasztás időpontjának közeledtével, Marcel Hutin az „Echo de Paris” hasábjain szemlélet tart a számba jöhető jelöltek felett. Doumergue tudvalevően nem hajlandó újabb jelöltséget vállalni, bár a szenátusban, mint a kamarában, igen sok szavazatra számíthat és Briand is biztosította támogatását. Barátai remélik, hogy az első menetből ő kerül ki győztesen. Ellenfele Painlevé lesz, aki Hutin szerint az első menetben kisebbségben marad. Jelölte még magát Buisson, a képviselőház elnöke, akinek számos barátja van, valamennyi párt köréből.

Hutin ezután sorra veszi azokat a politikusokat, akik még nem nyilatkoztak esélyes jelöltsük tárgyában.

Elsősorban Briand külügyminiszter jelöltségére gondolnak sokan. A külügyminiszter, azonban hír szerint, nem óhajt jelöltséget vállalni. Maginot hadügyminiszter sem nyilatkozott eddig. Ha küzdelembe bocsátkozik, sok szavazatra számíthat.

Sűrűn emlegetik Bérard igazságügyminisztert, akinek jelölése meglepetést okozhat. Sokan rokonszenvvel fogadják Lebrun szenátor jelölését, akit különböző Poincaré támogatók.

A bazaltkavics-terítés megjavította a városi utakat.

A városi közigazgatási bizottsági ülésen Benze Béla kir. műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke a város közuti közlekedésügyeiről ezeket jelentette:

A bekötő utak építéséhez szükséges kőanyagokat nagyrészt a helyszínére fuvarozták. A kőpálya építése a jövő héti folyamán megkezdődik.

A baja-szegedi Horthy Miklós jubileumi ut Baja város határába eső szakaszának hengerléséhez szükséges bazalt kőanyagot 4 km. hosszúságra

kiszállították és megtörték. A hátralékos 2 km-es szakaszra való fuvarozás folyamatban van, a hengerlés a jövő hónapban megkezdődik. Fzen ut Mélykut és a szegedi határ közötti szakaszán 23 km. hosszban az utépítést előkészítő földmunkának 95 százaléka elkészült.

A város határában lévő törvényhatósági közutakat hosszú szünetelés után az idén bazalt kavicsal terítették be s így az utak állapota Vaskut és Bátmonostor felé érvényesen javult.

Megjelent a háztartozási rendelet.

Adókedvezmény a háztartozások után. — A pénzügyminiszter adókedvezményt ad minden olyan átalakító építkezés után, amely gazdasági célt szolgál, vagy a házakat modernebbé teszi.

A rendkívüli ideiglenes házadómentességről szóló törvényhez kiadott végrehajtási utasítás megállapította, hogy a lényegesebb költséggel végzett átalakítások esetében mennyi időre szól a jövedelemtöbblet házadómentessége s hogy milyen esetekben lehet erre a kedvezményre igényt támasztani. A munkanélküliség enyhítésére most a pénzügyminiszter módosításokat tesz ezen a rendeleten és a hivatalos lap mai számában kimondja, hogy házadómentességre jogot formálhat minden olyan átalakítás, amellyel adómentes gazdasági épületeket, raktárakat, gyárakat vagy gyárakhoz hasonló ipartepeket és műhelyeket adóköteles lakássá, üzlethelyiséggé, vagy irodává alakították át, vagy amellyel akármilyen épületet modernizáltak, akár közművek ujítása, fürdőszoba, cselédszoba

létesítése, személy- vagy teherfelvonó létesítése, magyar szénrel való fűtésre való berendezés, akár új lakásberendezés, alapzatmegegerősítés, homlokzat-átalakítás, ajtók és ablakok kicserélése, új padlóburkolás, vagy végül padlástűzfallal emelése által.

Pénteken a főváros törvényhatósági tanácsa tárgyalta a pénzügyminiszternek a rendkívüli ideiglenes házadómentességről szóló rendeletét és a tartozási rendeletet. Már ott bejelentették, hogy a rendelet rövidesen napvilágot fog látni. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma valóban közli is a két rendeletet. Semmiféle változás nincs benne. Olyan alapon adták ki, mint ahogy a fővárosnál megbeszélték. Adókedvezményt adnak, ha az átalakítás, illetőleg a modernizálás költségei a házadó 30 százalékát elérik, viszont a

Építetők és építők

nem nélkülözhetik a jól megoldott, gazdaságos, praktikus és értelmes tervrajtot és a félremagyarázhatatlan szakszerű költségvetést, melyek károsodástól és pörösködéstől kímélik meg.

Építkezése olcsóbb, Rezsije cs ö k k e n, ha irodai munkáit rendszeresen végezteti.

Épületmodellek készítése. Tervek sokszorosítása. Gépelés Grafikai munkák

Tervez tiszviselői és családi lakóházakat, valamint bármily rendeltetésű épületet, töldeket, átalakítást, portálokat és belső berendezést. Készít ezek részére kiviteli terveket, valamint építési engedélyvek és bankkölcsönök részére beadványi terveket, költségvetést, statikai számításokat és leszámolást.

Vállal építkezések ellenőrzését, felvételt és becslést.

Ily. Bayer Gyula tervezőirodája
Baja, I. Parti-utca 1. szám. — Telefon.
Május 15-ig Várad i Érsek-ut 47. sz. a m.

kedvezmény addig tart, amíg a töké-összeg 60 százalékát ilyen módon le törlesztik. Jogában áll az adózónak a modernizálási költségek 10 százalékát 5 éven át évenként az adójából levonni. A rendelet hangsúlyozza azt, hogy ezt az áldozatot a hatóságok csupán azért hozzák, hogy a munkanélküliség enyhítsenek.

Nem részestül házadómentességben az olyan átalakítás, amely csak az épületek rendes karbantartására és fényűzési célokra szolgál. A rendelet a mentesség idejére nézve úgy intézkedik, hogy az ezidőszert állandóan adómentes épületeknél az egy köbméterre eső minden teljes pengő után egy félév, de legelőjebb 15 évig, míg

minden más épületnél a mentesség addig tart, amíg a mentes jövedelem-többlet után járó házadó, községi pótdó és betegápolási pótdó együttes összege az átalakítási költségek töké-összegének hatvan százalékát el nem éri. A mentességet az átalakítási munkálatok megkezdése előtt 8 nappal kell kérni Buuapesten, a kerületi előljáróságoktól, más városokban a tanácsától, illetve a főszolgabírói hivatal-tól s azután az építkezés befejezésétől számított harminc nap alatt be kell küldeni az eredeti számlákat, hogy a hatóságok a költségeket ellenőrizhes-sék. A már folyamatban lévő átalaki-tási munkákat április 18-ig kell be-jelenteni.

Aktaszerű beszámoló a bajai elemi iskolák Tóth Kálmán ünnepélyéről.

Ruszték Károly kir. tanfelügyelő Baja város szerda déli közigazgatási bizott-sági ülésén a város tanügyi állapotá-ról az alábbiakat jelentette: Az elemi iskolai tanulók a Tóth Kálmán cente-náriumi ünnepséget március 25. illetve 29 én tartották meg. 29 én az ünnep-ség után minden elemi iskola növen-dékei elvonultak a nagy költő szobra és szülőháza előtt.

A múlt hónapban az 1922 évi XII. tc. 90 § ában előirt tanonciskolai bizonyít-vány kiszolgáltatása tárgyában a kul-tuszminiszter akként rendelkezett, hogy azt a tanoncot, aki a fenti §-ban fog-laltak alapján a szerződésben kikötött tanidő hátralévő részének elengedését kéri, szóbelileg és írásbelileg meg kell vizsgálni. Ez a vizsgálat azt állapítja meg, hogy az említett tanonc rendel-kezik-e annyi ismerettel, amennyit a

tanonciskola legmagasabb osztályának elvégzése nyújt. Amennyiben a viz-gálat kedvezőtlen eredménnyel vég-ződne, úgy a minősítést „elégtelen” szóval kell megjelölni és ebben az esetben természetesen a tanonc a szer-ződésben kikötött határidő lejárta előtt nem szabadítható fel. — Kádas János és Solyms János állami tanítók márciusban szabadságon voltak.

— Elhunyt bajai kereskedő. Szalay Andor józsefvárosi fűszerkereskedő szerdán este Flórián utca 17 szám alatti lakásán rövid szenvedés után meghalt. Még pár nap előtt is fenntjárt a hatalmas termetű erős, 58 éves fűszeres, de meglázott, tüdő- és mellhártyagyulla-dást kapott s abba belehalt. Temetése ma, pénteken délután lesz.

la POROSZ
diókoksz
Pécsi tojásszén (bulett)
változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője
Schön és Bajai, Baja.
Telefon 26. Hajnaid ucca 13.

**Kitűnő fajborok nagyon olcsó aron,
rizling 1 literes palackokban 88 fillér**

KLEIN ÉS STRAHL
fűszer, csemege és déligyümölcs kereskedésben.

Tóth Kálmán emlékezete a Kisfaludy Társaságban.

A Kisfaludy-Társaság szerdán délután tartotta az Akadémia felolvasó-termében szokásos havi felolvasó ülését Kozma Andor elnöklétével, amelyen a Társaság Tóth Kálmán zsenijének hódolt.

Kéky Lajos titkári jelentésében azokról az irodalmi ünnepekről számolt be, amelyeken a társaság a legutóbbi időben képviseltette magát.

Ezután következett Sajó Sándor felolvasása Tóth Kálmánról. A tanulmány rendkívül érdekesen fejtegette Tóth Kálmánnak a hatvanas és hetvenes évek irodalmában betöltött szerepét és ennek során megállapította, hogy méltán kedvelt és ünnepezt költője volt korának. Tóth Kálmán drámairól munkásságának és hírlapírói tevékenységének rövid ismertetése után Sajó Sándor Tóth szerelmi költészetével foglalkozott. Utalt Petőfi hatására, majd arra a megállapításra jutott, hogy Tóth Kálmán, mint szerelmi költő a sóvárgó és boldogtalan szerelem elsőrangú képviselője volt

irodalmunkban. A továbbiakban részletesen foglalkozott a megemlékezés Tóth Kálmán népdalaival, ezek között felsorolta az ismertebbeket: Tele van a rózsabokor virággal... Temetőben láttalak meg először... Fűtől a szél... Felleg borult az erdőre... stb.

Tóth Kálmán nem tudott boldog lenni, mert félt a boldogtalanságtól, — mondta a felolvasás további részében Sajó Sándor. Házassága nagyon rosszul végződött és fájdalmas csalódása nem engedte, hogy tovább is kísérletezzen a boldogság keresésével. — Azzal fejeződött be a nagy figyelemmel hallgatott megemlékezés, hogy Tóth Kálmán nem volt titán, de nem is titánkodott sohasem.

A tanulmány felolvasását nagy tapsal fogadta a hallgatóság.

Jogerős lett Jegess József ítélete.

Jegess József hírlapíró, a Független Magyarország egykori szerkesztőjét, aki a múlt év februárjában ittas állapotban áttévedt a keletiből határon jugoszláv területre, — a szabadkai szerb törvényszék sajtó útján elkövetett felség-sértés miatt három évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen Jegess védője annak idején semmisségi panaszt adott be.

Az újvidéki táblán most tartották meg zárt ajtók mögött a második tárgyalást Jegess József ügyében. A tárgyalás lefolyásáról semmi sem szivárgott ki, viszont nem is hozott az semmi változást, mert a semmitörvényszék nem fogadta el a védő bizonyítékait. A tábla helybenhagyta a szabadkai törvényszéknek ez ügyben előzőleg meghozott ítéletét, úgyhogy az ítélet most jogerős. Jegess József még két esztendeig a szabadkai törvényszék foglya lesz, utána pedig örökre ki fogják tiltani Jugoszlávia területéről.

Herr György karnagy szerzői estjének műsora.

Jelentettük már, hogy április 18-án, szombaton este fél 9 órakor tartja meg a Bajai Daloskör György karnagnak szerzői estjét a Nemzeti szálloda nagyszobájában. Herr György komoly, nagy értéke Baja városának, aki már eddig is sok dicsőséget szerzett ennek a városnak. Herr György csodálatos karriert futott meg a zeneszerzés terén. Széles skálájú, szimpompás tehetsége az orosz hadifogságban rengeteg hányattatás és szenvedés során acélosodott s férfiasodott meg. A fiatal ember a hadifogságban serdült komoly férfiuvá. Ha itthon maradhatott volna s békés légkörben fejlődhetett volna tovább a tehetsége, bizonyos, hogy más irányba terelődött volna s talán ma már hangos operett és rengeteg dalsiker volna a háta megett.

Elvitathatatlan az is, hogy a Bajai Daloskör az ő karnagykodása alatt érte el fejlődése és sikerei tetőpontját, mert ő ambicionálta azt, hogy a bajai dalárdának országos nevet szerez. És ezt a törekvést siker is koronázta akkor, amikor 1927-ben a Bajai Daloskör a könnyű műdal-csoportban első díjat nyert. Ugyanakkor Herr Györgyöt is külön, díszes értékes karnagyi pálcával honorálták kiváló, stílusos dirigálásáért.

Herr György szerzői estje nem kis jelentőségű kulturális eseménye lesz a városnak. Herr György megérdemli azt, hogy felfigyeljen szerzői estjére az egész város. Már a múlt év ősz elején óriási sikert ért el két dalával Herr György a szekszárdi dalárdával rendezett közös dalversenyen. Most pedig, amikor egész estét töltenek ki Herr György megkapóan zengetes és erőteljesen egyéni szerzeményei, ez a siker még csak fokozódni fog. Bizonyos az, hogy a bajai közönség legszebb élményei közé fogja sorozni Herr György változatos s mindvégig lebilincselő szerző-estjét.

A szerzői est műsora a következő:
1. Előjáró szó. Irta és elmondja V. P.
2. Herr: Ajánlás. Férfikar, előadja a Bajai Daloskör.

...és már a negyedik nemzedék

100 éves HUTTER

Száz év óta tehernemű mosáshoz a tapasztalt háziasszony Hutter-szappant használ. Dusan habzik és olyannyira kiadós!

SZARVAS SZAPPAN ...és Asszonydicséret

a rég bevált aztalosság, mely egyetlen át minden piszkot felold.

3. Tóth-Herr: Népdalok. Előadja dr. Mészáros Sándor ur.

4. a) Herr: Scherzo.

b) Valse intime. Zongorán előadja Csirszka Konrád ur.

5. Farkas-Herr: Kuvik madár. Férfikar, előadja a Bajai Daloskör.

6. a) Zilahy-Herr: A könny.

b) Zányi-Herr: Vers.

c) Zilahy-Herr: Ha egyszer... Énekszóló, előadja vitéz Halmi József-né urnő.

7. Nechanszky-Herr: Est. Férfikar, előadja a Bajai Daloskör.

8. a) Herr: Egyszer volt...

b) Emlékek. Zongorán előadja Csirszka Konrád ur.

9. Szalay-Herr: Hajók. Férfikar, előadja a Bajai Daloskör.

Az énekszámokat zongorán Csirszka Konrád ur kíséri.

— Megjelent a hivatalos lapban a két megyebizottsági tag kormányfőtanácsosi kinevezése.

Amiről a Független Magyarország elsőnek adott hírt, azt most a Budapesti Közlöny is megerősíti. A hivatalos lap ugyanis most közli, hogy a kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére petőfi Szutrély Lipót volt országgyűlési képviselő, takarékpénztári igazgatónak a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta. Ugyancsak a kormányfőtanácsosi címet adományozta a kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Kovács-Huszka Ferenc dr. budapest-kamaraerdői római katolikus plébános, vármegyei törvényhatósági bizottsági tagnak az egyház és közélet terén szerzett érdemei elismerésül.

— Elhunyt megyebizottsági tag.

Weiner Ferenc okl. gazda, hites bírósági gazdasági szakértő, a megyei törvényhatósági bizottság mezőgazdasági érdekvépviseleti tagja kedden este 41 éves korában tüdőgyulladásban Bácsalmáson hirtelen meghalt. Temetése csütörtökön délután volt nagy részvétel mellett. Temetésén megjelentek a bácsalmási képviselőtestület tagjai.

— Legjobb arckrém a tavaszi szeplők, májfoltok, bőrtisztatlanságok elmulasztásához a Bizo Krém, mely a legtisztább anyagokból készült, ártalmatlan és összetételénél fogva kiváló hatású Kapható: Városi Drogeria, Baja, Vörösmarty M.-u. 1. cosmetikai laboratórium

— Felszámol a Mélykúti Takarékpénztár.

A Mélykúti Takarékpénztár igazgatója Magyar József ellen bűnvádi eljárás indult. Ez a körülmény az intézet vezetését arra készítette, hogy rendkívül közgyűlést hívjon össze s ott határozzon az intézet további sorsa felől. A közgyűlés az intézet felszámolása mellett döntött. Arra számítanak, hogy a bankpénztár eladásából és az egyéb aktívák értékesítéséből befolyik mintegy hatvan-ezer pengő. Ebben az esetben még további nyolcvanezer pengő fedezetlen tartozás maradna, amelyet az igazgatóság tagjai egymás között felosztva átvállolnak. Itt említjük meg, hogy amikor Magyar József igazgató sikkasztásai kiderültek, jelentkezett a bajai kir. ügyés ségen, amely azonban nem vette őrizetbe, mert nem volt ellene feljelentés. Később

URÁNIA

Április 11-én, szombaton,
d. u. 6 és fél 9-kor.

Április 12-én, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor

2 és fél óráig tartó kacagás!

ANNY ONDRA és SIGFRIED ARNO együttes fellépésével

Egy jobb család

Németül beszélő, hangos vigyáték 10 felvonásban.

ZORO és HURU első beszélő filmje

Tell Vilmos és fia.

Hangos bohózat 10 felvonásban.

H i r a d ó.

—:—

H I R E K.

— A Nemzeti Kaszinó liceális előadói estje. Április hó 11-én, szombaton esti 9 órai kezdettel a Nemzeti Kaszinó helyiségében Rusztek Károly, Bács Bodrog vármegye és Baja város vezető tanfelügyelője szabadelőadást tart, melynek tárgya: „Legendás mese a fényről és erőről.” A közszerepben álló, kiváló képzettségű és tudású tanfőúrnak érdekes és tanulságosnak ígérkező előadása iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadásra szóló meghívókat már szétküldötte a Kaszinó elnöksége az egyet tagjainak, kiket ezután is tisztelettel meghív a Nemzeti Kaszinó elnöksége, kérvén tagjait, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek az előadáson megjelenni. Beléptidij nincsen.

— Izr. Istentisztelet. ma, pénteken délután az isentisztelet egynegyed hétkor kezdődik.

— Beiratkozások a zenei óvodába. A Liszt Ferenc-Kör zeneiskolájának játékos zenei óvodája második tanfolyamára szerdán kezdődtek meg a beiratkozások s már eddig is nagyon szép számmal jelentkeztek felvételre az apróságok. Beiratkozni, illetve jelentkezni lehet mindennap d. u. fél 2 órától 4 óráig a zeneiskolában személyesen, vagy az érdekeltek szülők részére küldött jelentkezési lappal.

Budapesti Nemzetközi Vásár május 9—18.

Az utolsó 10 év ipari fejlődésének átfogó bemutatója
200 gyáripari szakma, a mezőgazdaság és a kézműipar termékeinek felvonulásával.
Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára.
50 SZÁZALÉKOS UTAZÁSI KEDVEZMÉNY május 4-től 20-ig a magyar vasúti és hajózási vállalatoknál, valamint a MAVART autóbusszokkal.
Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: Budapestben a Vásárrudánál, V., Alkotmány-u. 8.
Baján: Bank és Kereskedelmi R.-T.-nál.

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Kuluncsich Viktor jánoshalmi főszolgabíró jelentette fel Magyar Józsefet Hódmezővásárhelyen tartott lakás s a bajai kir. ügyészség fogházába szállították. Magyar József dr. Knézy Lehel ügyvédet választotta védőjéül

3

szobás lakást
mellékhelyiségekkel máj. 1-i beköltözéssel keresek
Cím a kiadóban.

Rádió.

Péntek, április 10.

2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Arató Béla meséi.
4:45: Pontos időjelzés, hírek.
5:00: Bükkü Mihályné novellája.
5:30: Cigányzene.
6:30: Angol nyelvtanítás.
7:00: Tóth László előadása.
7:30: Előadás az Operaházból.
Utána: Pontos időjelzés, hírek.
Majd a m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye.

TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

4331/1931. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közzhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1930. évi P. 6948. számú következtében dr. Stern József bajai lakos ügyvéd által képviselt MÁK. Felsőgallai mészelárusító Telepe bajai cég javára 170 P. 40 f. tőke és több követelés járuléka erejéig a bajai kir. járásbírósnak 1930. évi P. 6948. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1931. évi február hó 4-én lefoglalt 1132 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén.

Végrehajtatók, továbbá a foglalási könyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében: Baján, Erzsébet királyné-u. 21. szám alatt leendő megtartására 1931. évi április hó 15-ik napjának délelőtti háromnegyed 10 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt szobrok, virágcserep, létra s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

T. E. 74. §. Az árverést megelőző 10-ik napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértőt kérhetnek az érték megállapítására.

Baja, 1931. évi március hó 16.

Drescher

kir. jbr. végrehajtó.

25/1931. végr. szám.

Árve ési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közzhírré teszi, hogy a bpesti közp. járásbírósnak 1930. évi P. 56505/2 sz. végzése következtében dr. rádo-czi Bodó Dezső bpesti lakos ügyvéd által képviselt Cordatic Magyar Gumiabroncs Rt. bpesti lakos(ok) javára 227 P 66 f. tőke és több követelés járuléka erejéig a bajai kir. járásbírósnak 1930. évi Pk 12701. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1930. évi április hó 29-én lefoglalt 5000 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén.

Végrehajtatók, továbbá a foglalási könyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő(k) lakásán, üzletében: Baján Vöröskereszt-tér 9 sz. alatt leendő megtartására határidőül 1931. évi április 30. napjának délelőtti 11 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt egy személyszállító autót s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

T. E. 74. §. Az árverést megelőző 10. napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértőt kérhetnek az érték megállapítására.

Baja, 1931. évi március hó.

Szegő József
kir. jbr. végrehajtó.

Apr. 6-tól apr. 13.-ig
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerészár
vasárnap délután is nyitva
áll a közönség rendelkezésére.

Tavaszi játékok

UTRY-nál

1 játékvéder	P -24
1 játékkanna	-46
1 homok játék	-80
1 gyermektálcika	1-
1 homok kocsi	1:30
1 székér	6:50
1 készlet ásó, kapa, gereblye	-70
1 kézi ásó	-16

ASINGER VARRÓGÉPEK
MÉGBIS A LEGJOBBAK!

Drótkerítés

gyártmányait rendkívül

olcsón

hozza forgalomba

Utry Pál Fiai

Erzsébet kir. né-u. 38. Tel. 280.

Kerti murva

udvar és virágoskert díszítéséhez!

Előjegyzéseket elfogad és olcsó árban házhoz szállít

MÁK. mésztelep, Baja.

Telefon 356.

Prima sardinia

az eddigi 90 fillér helyett

68 fillér.

Pisztráng (Nice)

1:08 P helyett

1 pengő.

Klein és Stráhl

fűszer- és csemegekereskedésben.

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stanzolt dobozok
gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.